

3

Prim-redactor, proprietar:
IUSTIN ARDELEAN.
Redactor responsabil:
IOAN IOSIF SCEOPUL.

Abonamentele se fac,
plătindu-se înainte în
Oradea-Mare.

Ese la 1 și 15 a fiecărei luni.
PREȚUL:

Pe 1/4 de an	3 coróne	Pentru România și străinătate, un an 20 fr.
Pe 1/2 de an	6 »	
Pe un an	12 »	

Întrebare îndreptățită.

— Veđi, aici în morméntul astă din mijloc zace prieritul nostru Pantilimon, cu care împreună jucam anul trecut »calaber« . . .

— Și cine 's cei doî »chibiți« din stânga și dreapta?

Paradoxe.

— Femeile 's false ca mâtele!
— Sermanele mâtel!

— Eü n'ași voi să fiu redactor român.
— Nicî noi! înțelegem să fim!

Spicuirii și glose literare.

VI.

cu-i acu!

Ghiciți, vă rog frumos, despre ce am de gând să scriu, din ce izvor nesăcat am să scot de astădată tema spicuirilor mele... și

de ve-ți ghici-o am să vă dau un premiu frumos...

Vă mirați de promisia asta? Ați voi să știți motivul din care promit eu un premiu frumos pentru ghicirea unui lucru pe care eu îl știu și trebuie să-l știu mai bine? Aveți foarte drept, iubiți cititori și iubite cititoare, și mă bucur mult putând constata că știți judeca așa logic... da, e cam șodă promisia mea, numai cât are un cusur...

Conced și eu, că eu ar trebui să știu mai bine despre ce am de gând să scriu, dar n-o știu și chiar pentru acea am promis un premiu pentru acela care va ghici-o, căci am nădejde că mi-ați da o temă potrivită și destul de elastică spre a putea fi întinsă până la o lungime de 100 de șire de tipar... și astfel apoi n'ar trebui să încep acum aceste spicuirii numai iac' așa pe dibuite tura-vura, c'o fi tunsă c'o fi rasă... dar ați n'am încărău, par' că mi-ar fi tunat dracul în coș... de toate am, numai temă nu... am lipsă de bani, am sete, am o pălărie vechie, am niște ghetete rupte, și ași abdice bucuros de toate aste în schimbul unui motiv serios pentru spicuirile mele... Motivul însă, cum spun, trebuie să fie serios, nu numai o treanca-fleanca... ar trebui să fie spre pildă cel puțin atât de serios ca o comedie d'a domnului Vulcan!

Cum am spus-o deja, ați sint avizat la sprijinul d-v. căci pe mine mă urmărește fatalitatea! M'a luat la gónă cum l'a luat și pe poetul nostru Coșbuc! Ați citit deja prin ziare: Iubitul nostru poet George Coșbuc a fost ales de membru corespondent al academiei române?... membru corespondent la propunerea — domnului Vulcan... Ați înțeles? La propunerea domnului Vulcan! O, nu mai e dreptate nici în cer, nici pe pământ! Nu mai cred în atotputernicia milostivă a providenței, nu mai cred nici chiar în providență... d'ar ezista, l'ar fi cruțat pe iubitul nostru poet de această desconsiderare nemeritată a sorții... Sărmanul Coșbuc... Nu mai cred în nimic, decât în fatalitatea nestrămutabilă...

De două ciasuri deja șed la masa de scris și resfoiesc ziare și reviste, scrisori și cărți să dau de ceva și e înzădar! Par' că totul e vrăjit! Afară de câte-va fraze întortochiate, vr'o două nuvele fără mare fond și niște poezii slabe — nici o mirare, după un post așa de îndelungat — nimic, nimic de ceva folos...

Să mai aștept? S'aștept, s'aștept, iată ce-mi repetă toți! Dar până când să mai tot aștept? De mult mi-am pierdut deja răbdarea să aștept și la adecă cu toate aceste cred, că ași mai aștepta o leacă dacă ași avea vreme, dar n'am! Stați sub »forța inesorabilă a necesității absolute« d'a sfârși ați până la nouă ciasuri suta mea de șire... și acum is deja opt trecute! La nouă anume trebuie să mă duc negreșit în oraș, unde am să mă întâlnesc cu cineva...

Înțelegeți acum pentru ce am promis un premiu frumos aceluia care î-mi va putea numi sau chiar indigita numai un motiv serios de spicuirii? — Înțelegeți acum de ce repet din nou promisia dela început?...

Vremea sboră și eu nu pot înigheba nimic. Deja nouă fără 20! Până mă gâtesc și sosesc se fac chiar nouă... ori ce luptă e dară înzădar... mă supun fatalității nemiloșe... Après nous le déluge... Ce folos ași avea să mai stați? Scrie nici așa nu pot, ași mai și întârția pe lângă acea, și prin urmare s'ar mai mânia și — — —

Și, și — — —? Ați voi să știți cine? O, am spus deja și așa prea mult, d'acu am să tac... E taîna mea... Totuși ați voi s'o știți? O singură întrebare: Știți tăcea? Da? Ca mormântul? Ei bine — și eu știu...

Și-acum plec... Am nădejde că n'o să mă vadă șeful... Nu uitați de premiul ce v'am promis... La revedere.

PROFUNDITĂȚI ADÎNCI.

— Din prilejul învierii fiului lui Dumnezeu doresc și partidului național al românilor să învie din amortia-la sa seculară, care a durat aproape 7 ani.

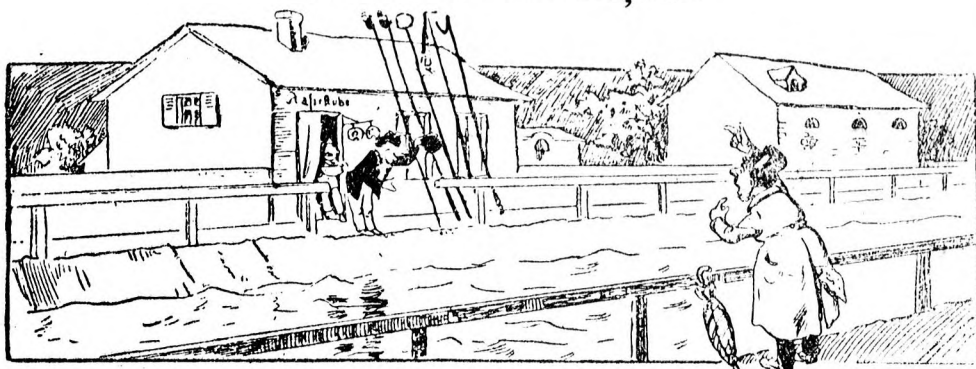
-- Cu mâinile împreunate pe spate Ion se plimba prin odaie și-și citia ca de obicei gazeta.

— Nu fiți răsbunători! Luați-vă pildă dela Abel, care cu toate că fratele său Cain l'a omorit, nu s'a răsbunat!

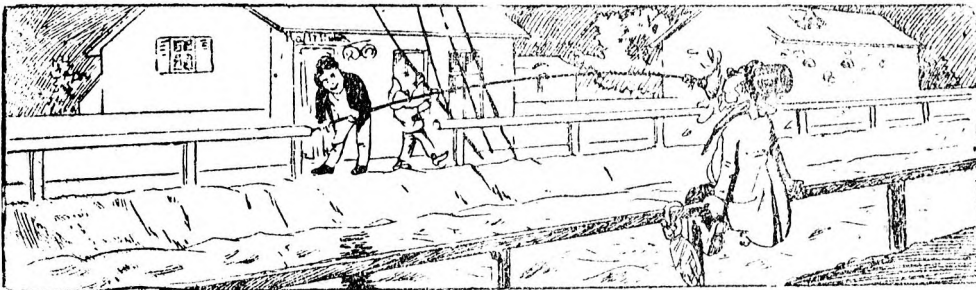
Culmea «întunecat»-ului

ar fi dacă un arap (negru) orb, cu suflet negru, în frac negru ar șede în miezul nopții în fundul unei pivnițe adânci mâncând lictar și bând cerneală.

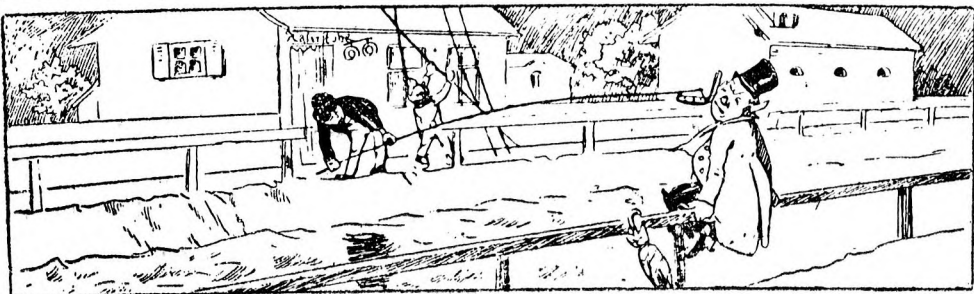
BARBIERUL INVENTIOS

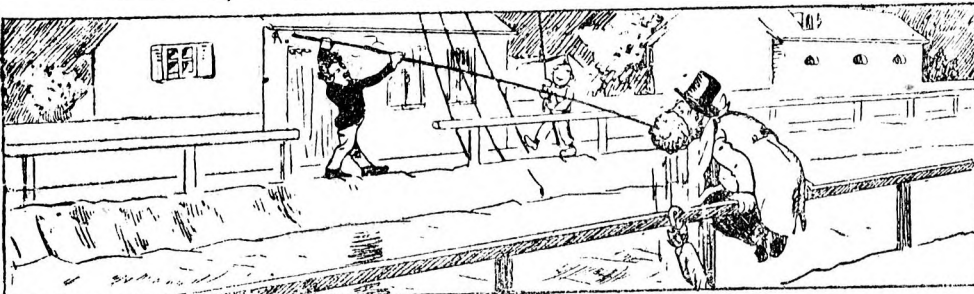
Apa a dus podul, primarul nu p^ote trece la barbier...

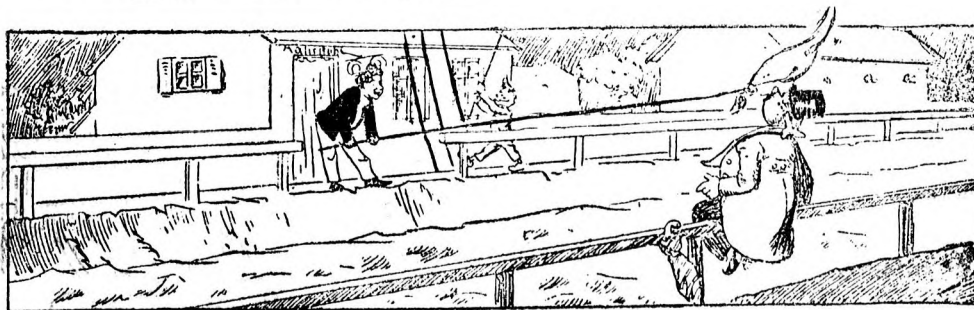
— Nici un necaz, d-le primar! Pofteste numai si ocupa loc pe grindă... așa...

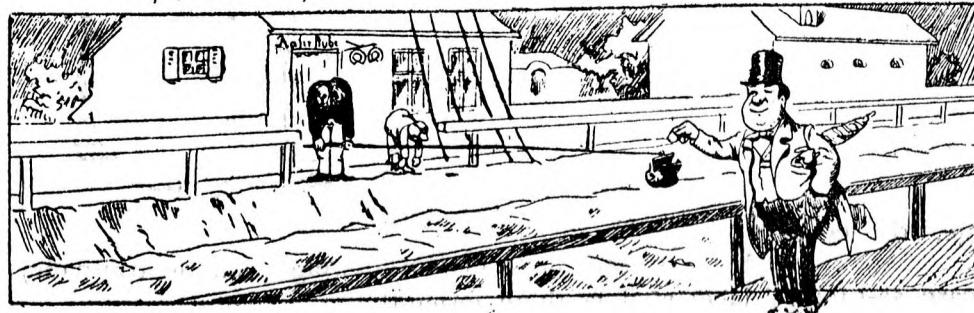
— Întorce-ți acum încetul cu încetul fața...

— Acum o leacă de apă...

-- Așa, am sfîrșit...

— Mulțumesc frumos, domnule primar!...

Logică țigăneasă.

— Ce cauți aici? — întreabă stăpâna casei de un puî de țigan care intrasă în curtea ei.

— M'ăși ruga de o gură de apă căci așa de flămînd is, încât nu știu unde să mă culc.

Distras.

— Tată dragă lasă-mă să mă duc la scădat, se ruga Ghiță într'una de tatăl seû.

— Bine, du-te dar' — îi disă în urmă tatăl seû distrat — dar de te înci să nu-mi mai vii acasă!

Întrebare șodă.

— Ce-ai voi să fi: milionar sau bolnav suferind de tifoidă?

— Ce întrebare pr^ostă! Firește că milionar.

— Faci reul

— Și de ce?

— Fiind-că milionarii toți mor, iar dintre bolnavii cari sufer de tifoidă 60% se însănătoșează.

Cauza.

Studentul I.: Și tu în vremea asta minunată îmblii cu ploier?

Studentul II.: Da fiind-că altă dată n'am prilej, căci dacă plouă îmbli cu el tatăl meû!

LA BURSĂ.

A.: Și în adevăr să fie drept? Și-a luat viața?

B.: Da, a speculat falș și nu i-a rămas altă cale.

A.: Ce curaj!

B.: N'o dice. Eû nu țin un astfel de pas de greû. A trăi mai departe, a te ridica din noû, a-ți împlini datorințele e cu mult mai greû.

C.: Și lucrul cel mai greû e: să speculezi bine!

Praeludium.

Domnișora (cătră pianist): E vremea domnule, să vii să mă acompaniezî. (Pianistul tace). Nu auđi? Ai p^ote yață în urechî?

Pianistul: Încă nu!

Prototip.

Un »dipotat sinodalnic« după pleasa a cincea la masa P. S. Sale episcopului Goldiș.

Dintr 'o scrisóre.

— »Dragă fiule Vasilică. Am primit cartea ta și ăată că mă silesc să-ți fac pe voie.  -ți trimit aici 2 fl., iar mamă ta  -ți mai trimite fără știrea mea încă 1 fl. și nițică clisă și cărnaț — — —«

NAIVA.

Dómna e în tónele  i.

— Mărie —  i  ice ea servitórei — dacă mă va căuta cineva și va întreba de's acasă, ori cine să fie, răspunde- i că nu's acasă. M' i înțeles?

—  nțeles, dómna.

Peste un c as vine fratele dómnei și servitóreia  i spune, că dómna nu- i acasă.

— Próstă —  i  ice dómna sara când servitóreia o  ncunoștințea despre vizita fratelui se  — nu știi, că pentru fratele me  totd'auna  s acasă?

Peste câte-va  ile dómna e silită să plece pe neașteptate în un oraș mai depărtat.  n aceiași  i încă o cercetază fratele  i, și servitóreia  i deschide ușa să între. Firește că în odăi nu era nime.

— Bine, dar ce- i asta? —  ntreab  el m nios de servitóreia.

— D'apoi — răspunde servitóreia naiv — dómna nu- i acasă dar mie m' a  is că pentru d-ta totd'auna e acasă!

Drept are.

Învățătorul: M' i putea spune, George, de ce a mușcat Adam în m r?

George: Pentru-că n'  avut cuțit cu care să-l taie!

PĂREREA  I.

Mama: —  i bine, Leană, dar cum  i putut suferi ca v rul te  Todică să-ți dee 6 sărutări? De  i-ar fi dat înc'alte numai una!

Leana: — Nic i nu m' a dat dec t una -- dar în 6 rate.

Malițios.

Redactorul: Continuă numai, domnule, încercările ce mi le- i arătat den t   reșii-care talent. Am nădejde că cu vremea o să te faci un poet bun!

Poetul (cu m ndrie): O, u ți ce  ice latinul »Poeta mon fit se  nascitur«, poetul nu se face ci se naște!

Redactorul: De ce vrei să pu  t t  vina pe s rmanii d-tale părinți, cari nimic n' u greșit?

RAMUL DE NUC.

— Poveste modernizată. —

Un comerciant bogat, Șmolje Geizkrog'n, avea să facă odată o c lțorie mai lungă. Înainte de plecare  ntreb  dec  de cele 3 fete ale sale ce să le aducă.

— Haini di metase! —  is  Rebeca.

— Ineli și diamante! —  is  Sara.

— Și ce vrea la thin'? —  ntreb  comerciantul de a treia, care tăcea modestă în fundul odăii.

— Tati-leben, să aduce thu la min numa on Nusszweiglein! (ram de nuc!) —  i răspunsă Sali.

Șmolje Geizkrog'n  -și lu  adio și plecă.

Peste c te-va s pt m ni se rent rse aduc nd lu  Rebeca haine scumpe de mătasă, lu  Sara inele și diamante, iar lu  Sali  i  is :

— N , dragă Sali, cotate  o în tóte locure, dar nu putut găsi on Nusszweig, adus  o dară pentru thini

unu, ce chiamă la el Rosenzweig (ram de trandafir),  a la el și fi la thine fericită!

Tehnica succesului.

- Și ce-ar trebui să fac să pot căpeta o sărutare?
 — Să nu mai întrebî atâta!

Har domnului.

Doi prietini se plimbau cu luntrea pe Dunăre. În veselia lor începură a mișca luntrea dintr'o parte 'ntr'alta, când d'odată unul dintre ei cădu în apă. Celuilalt îi succese după multă trudă să-l scape.

— Har domnului, că ai scăpat! — îi dîsă el când i-l vîdu iarăși în luntre.

— Ba, mulțumește lui Dumnezeu, că n'ai cădut tu în apă, căci eu nu m'ași fi trudit atâta să te scap — îi răspunsă celalalt.

DIN ȘCOLĂ.

Învățătorul: Ce ai face, Todică, dacă sub un măr din grădina voastră ai da de 3 mere și ar trebui să le împarți cu sora ta?

Todică: Î-ași da unul ei, și ași ținea două pentru mine.

Învățătorul: Ei, dar ce ai face ca să capete și ea togmaî atâta ca și tine?

Todică: Ași scutura pomul să mai cadă un măr.

Cântece de dragoste.

— Rubrică rezervată celor amoroși. —

Aceluiași.

De ce te uiți cu gingășie
La alte fete,
Fermecători-ți ochi albastri
Să le îmbete?

Și pentru ce suriști tu dulce
Și altora? O, fi cuminte
Cu zimbetul tei ori pe care
O scoți din minte.

Și nu-ți destul că eu ți's sclavă
Iubindu-te la nebunie,
Vreați satu 'ntreg să-ți cadă ție
În grea robie?!

O, las' dar' gluma la o parte
Și dacă mă iubești o leacă
Fii numai pușorul meu
Și mă împacă.

— Tribuna literară n-rul 73. —

Elena din Ardeal.

La tribunal.

Judele: Mai ai ceva de spus, acuzatul?*Acuzatul:* Da, mă rog să se ee în considerare că cei 3 dinți cari i-am spart din gura pîrîtorului au fost — găuriți!

Conștiința de sine.

Krachmandel: — Nü, cum pöte vini la thine așa de vreme la cerșit? Asta nu si cuvine.*Cerșitorul:* — Știi ce, domnule Krachmandel? . . . d-ta poți fi un comerciant de minune, dar cerșitul î-l poți învăța dela mine!

U r g e n t.

— O, domnișoră, ascultă-mă și ți da!
— Dar bine domnule, trebuie să mă gândesc asupra lucrului. Dă-mi puțin răgaz.
— Nu pot, nu pot.
— Dar de ce nu poți?
— Jos mă așteaptă birja . . . o plătesc cu cîasul!

Răspuns neașteptat.

Tatăl: Ai făcut curte ficei mele, și ai mers chiar așa departe, încât ai sărutat-o! Te rog spune-mi ce intenții ai?*Tinerul:* Să n'o mai fac!

O INIMĂ BUNĂ.

Domnișora (cam bătrână): — O, eü nu cred, că ai fi în stare să îai o fată numai pentru baniș ei.*Tinerul:* — Ai drept, dar nici n'ași lăsă-o nemăritată, numai fiind-că are baniș.A FURISĂNIILE JUPÂNULUI
SCHMERZENHERZ.

— Athonce se face thu Hauttreffer chind toți domnișorele rumun va posede limba rumun!

— Se aștepte la thine dopa casatorie puna toți domnișorele rumun conversa nur valachisch!

— Țilele di miere cu nevasta tho se doreze chit armoniele dintre »condicători«-leben național-rumun!

— Enciclopediele loi Dr. Diaconovicî-leben se fie singoro tho isvor di consoltație științific!

DILEMĂ.

— Femeile de azi. —

— Și cum spun, mă-a scris o epistolă obrasnică dar știți obrasnică să tot roșești. Nu știu însă acum de mă-a scris o astfel de epistolă fiind-că nu mă cunoste sau fiind-că mă cunoste?!

ASEMENĂRI POLITICO-SOCIALE.

de jupânul Grünfeld.

Chind Herr von Papelbaum chimperat on cal și vrut se deda pi hela cal se nu munca nimiche, che fun și paie fost thare scomp și Papelbaum om prost și smutzig. El ghindit che dache el potut deda și nu munca nūma una datele in tri zil, așa și hela calo pote dedat se nu munca nūma odatele in 10 zil. Fost cum fost un zile, doi zil, opt zil și Papelbaum ovut maare bucuri che calo loī dedat se nu munca nimiche, dar la 9 zil calo morit.

Papelbaum atunci așa si pluns la vecin: »Aī vaī, ce pecat che murit calo meū chiar atoncī chind fost dedat binișor se nu munca nimiche!«

Așa și cu pasivität la la Rumun. La aleger di ablegat nu vede dechit nomaī șuba alb, tot alegător rumunesc alerga și vota. Și așa chiniducător rumunesc pote striga: »Aī vaī! ce pecat che nu se ține popor de pasivität chiar acoma, chind popor a ajons a conoște bunătățile pasivității!«

*

Weisz și Heisz, doi chimperători di la firma »Geld auf alles« sfodit intre eī și Weisz zis loī Heisz che el esthe on ordinäre șvindler care atoncī și atoncī inșalat pi on Kondschaft.

— Nū?! — zis atoncī Heisz — thu nu ști che io inșalat atoncī oī nu, che thu nu fost di față!

— Nu fost di față, pintruche io avut chiar atoncī lucru la tribunal unde am fost acusat pintru inșalatoriel

Așa și cu ziar vunguresc din Potapest, care ride de ziar rumunesc che ele tot se sfadesc, dar n'are vreme »Egyetértés«, »Magyarország« și »Magyar Szó« cu jupuniī lor Herr von Bartha, Pályi și Vészi-Weiszleben să se ocupe mai pi larg di sfada ziarelor rumunesc, che aū lucru cu păruiala lor proprie.

*

A interesante comedie fost și hela cu madam Rifchi Blombelesz care ovut on micuț prunchele și nu știut care esthe tate-leben la el. Inzedar căutat Rifchileben dupe tathele hel adevērat, che nime nu reconoscut astha.

Așa și cu partido rumunesc, in care s'a născut on zizanie și inzedar căutăm caare esthe inscenator la acest zizanie che pune vina ono pi helalalt și nime nu recunoște che el fost.

Zerspring!!!

Stiglețul precaut.

— Amecdotă poporală. —

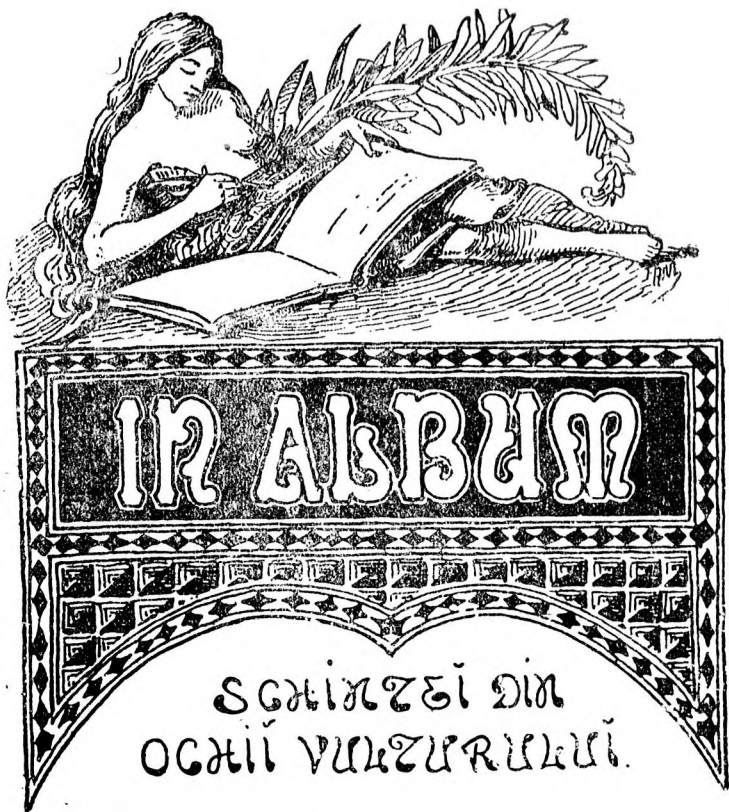
Domnul Costea învitasē
Pe mai mulți prietini la masă,
Și pe când în must de vie
Se uda prânțul gustos
Un stigleț din colivie
Cânta trilul seū voios.
Și când stiglețul d'odată
Î-și sfiși cântul isteț
Domnul casei drept rēsplată
Drum dădu la cântăreț.
Iară el în salt ușor
Face-un cerc peste căseni
Apoi cercetează 'n sbor
Capetele la măseni.
Numai cu capul lui Naie
— Cap rotund și tot pleșuv
Fără nici un pic de paie —
El nu prinde prieteșug.
Și lui Naie i-e necaz
Iar măsenii rid cu haz.
— Că stiglețul dă ocol
Capului teu celui gol
Nu-ī mirare, frate Naie,
C'a fost prins în colivie
Nu de soc ci de — *ludaie!*

Don Ramiro.

Curaj . . .

Tatăl: La Paști ai avut testimoniu slab!
Sper că pe viitor vei avea mai bun.

Copilul: Așa-ī, dragă tată, nu trebuie să perđi îndată curajul.

— Fericirea noastră de multe ori numai atunci o observăm când o perdem... cum numai atunci observăm steaua când dispare.

— Că atăcăm bărbați cu merite înseamnă că negăm meritele lor? În contra rașelor ferbinți ale sórelui deschidem parasolul, negăm însă prin acea puterea lor binefăcătoare?

— Mulți ómenți fac ca strușul: închid ochii și cred că nu-i vede nime! Închid ochii și cred că nu există cea ce nu ved. A încetat póte să plóie fiind-că noi stăm scutiți sub ploier?

În farmacie.

— Mă rog de o cutie de alifie pentru creșterea părului.

— O cutie mare sau mică?

— Una mică, căci vreau să-mi crească părul scurt!

PRINS ÎN CURSĂ.

Un biet de țeran împingea odată într'o stradă de frunte o căruță mică încărcată cu crengi uscate, și trecătorilor le striga mereu: »Feriți din drum, ferți din drum!«

La o răspîntie îi vine în față un tiner îmbrăcat în haine fine, care în fudulia sa aștepta ca țeranul să-i feriasă din drum, și fără să asculte de strigătele bietului om trecu înainte în nemijlocita apropiere a căruții. Firește că hainele sale de stofă fină fură sfîrticate de ramurile crengilor uscate.

Tinerul i-l dădu pe țeran în judecată pentru desdaunare.

La ascultare țeranul nici nu-și deschidea gura.

— Ești mut? — i-l întrebă judele.

Aceiași tăcere.

— O, mă rog, domnule judecător — țisă atunci tinerul — Totul e numai fățărire! Acum se preface că-i mut, dar pe stradă când i-și împingea căruța, striga încât te asurđia: »Feriți din drum!«

— Așa? — răspunsă judecătorul liniștit. — De ce n'ai ferit dară?

Și țeranul se depărtă zimbînd.

Țiganiade.

I.

L'a surprins pe țigan vijelia afară de sat. Tună fulgeră, trăsnește. Cula o ia în ruptul capului la fugă să caute undeva adăpost în contra furtunei. În urmă dă de o claie de fîn în care-și vîre numai decît capul.

— Noa acum nu-mi pasă să me loviască trăsnetul în celealalte părți cât va vrea, bine că mi-am scăpat capul — țice apoi liniștit.

Un român, care din întîmplare se afla de cealaltă parte a clăii, i-l laude și — glumeț cum e românul — haid' să-și facă voia, i-și ridică măciuca și-i croiește bietului țigan o părete de lovituri peste revers, de-i scăpărau ochii...

— Auleo, auleo, părinte din cer — sbiară țiganul spăriat — cu tine omul nici glumi nu póte.

II.

În N. era să fie spenđurat un osîndit, când călăului chiar în ȓiua esecutării i se întimplă nenorocirea să-și scrintiască o mână.

Din întimplare se afla prin N. și un țigan despre care se vorbea că ar fi în stare să supliniască călăul.

Președintele tribunalului trimite după țigan și-l întrebă dacă ar lua asupra sa să-l spenđure pe omul cu pricină pentru 10 fl.

— Pentru 10 fl.? — țisă țiganul voios. — O, pentru 10 fl. spenđur bucuros întreg tribunalul!

Tipuri și moravuri.

(Oradea-Mare.)

I.

Și când te mai gîndești că și cele mai gigantice figurî încă sunt avisate a trăi între debili muritorî, i-ți stă mîntea 'n loc și esclamî involuntar: »Dómn, marî și minunate sunt lucrurile tale!« — În tocmai așa este avisată d. e. familia »Familiei«, a trăi în mijlocul micimilor nóstre, cari fericiți trebuie să ne simțim că putem din când în când vedea în mărimea lui naturală câte-un membru al acestei familii divine. Și bunî și no-

bil și plin de simțeminte »democrate« sunt membrii acestei familii, cari stau de vorbă chiar și cu cel mai din urmă potlogar, deacă acela a avut fericirea de a fi distins din partea acestor membrii cu frumosul titlu de »client«, pe carele apoi i-l pòrtă cu cea mai resignată bucurie până la ultimul strai de pe spate. — Voevodul, vechiul comediograf și academician, desconsiderând orî-ce »sărăcie lucie« să retrage în luxuriósele sale salóne din casa proprie câștigată cu mâna, cu capul, cu còsta și cu ... va să dică prin »Familia« sa românească și prin familia altuia ungurească — și dictă supușilor sei membrii cu cea mai teribilă emfasă poetică: Faceți cum am făcut eu, nici cald, nici rece, nici român nici ungar; primiți bucuros banul, dar i-l dați anevoie, beți când vă plătește cineva și fumați când vă îmbie cineva, dar mai presus de tóte să aveți un aer care impune și ađi mâne o-să fiți mari și tari, cu casă și cu masă, adorați de toți lingăii servili cari sunt în majoritate în Oradea-Mare și bine știți principiul că »majoritas vincit!«

Și ar răspunde cu lacrimi în ochi doi stâlpi supuși nemotenește voevodului, dar necazul e, că unul știe vorbi dar e răgușit de la natură, iar cealalt, mai astut de cât mai arogant, roșu ca vulpoiul în anotimpurile ploioase, e limpede la organ, dar nu știe vorbi de la natură și astfel ambii tac, închinând din cap și consimțind cu sfaturile voevodului secular.

Eflucul sfaturilor bune? ... Evident! Domniile dela »Bihoreana« și »Polgári takarékpénztár«. (Dar despre aceste »domnii« și mai despre una de la capitlu gr. cat. mai pe larg cu altă ocaziune.)

Și ah! Ce gingași și simțitori sunt acești bărbați epocali!... Să nu te atingi nici măcar în cel mai inocent mod de domnul »șogor« că se supără cumnatul, dar nici de »cumnat« că se supără șogorul. Și aú ambii drept cu aceasta, fiindcă presimțul lor fatal este, că micul și neînsămnatul vântuleț o-să le aducă pe cap furtuna desastroasă!... Sunt numai niște vântulețe inocente încă, zefire numai... dar ceriul pare a se înnora din greu asupra celor negrii la suflet și când Jupiter tonans et fulminans i-și va începe puternica sa operă va fi și amar încă chiar și de cei sateliți cari în speranța unui os de ros nu se rușinează a se face a cincea rótă la carul lor funebru.

*

Iamque quiescebant voces hominumque canumque ...
Ce o să fie óre?...

Un biet țeran, care și-a vëndut vaca în piață, că cu prețul ei să astempere setea de argint al celui fiscal-șogor, care i-a pierdut vițelul într'un proces... Să plânde și suspină din greu bietul țeran că nu a putut vinde cea vacă cu atâta cât trebuie plătit »măriei sale« și se rógă amarnic și cu lacrimi în ochi de puțină așteptare pentru rest, până la tómnă când și-a vinde mălaiul destinat pentru iarnă. — Dar nici un pardon! Să-i pară bine bietului că a stat »măria sa« de vorbă cu el... Totuși un sfat nobil: procesul sumar va urma cu iuțea fenomenelor lui Edison, dar poștească la cel mai distins avocat, la fiscal-cumnat care-l va reprezenta conștițios la cel proces, mai ales dacă va putea adevér că acasă mai paște vr'o părăsitură de vacă.

Și iese bietul »mângaiat«, alduind pe domnul »măria sa« și luând drumul oblu spe strada »Nagy Sándor« la celalalt »măria sa«.

- Să trăiască măria sa!
- Ce cauți la mine?
- Dapoi... mă rog la măria-sa, m'a trimis aici...

— Știu eu că cine, spune numai ce vrei!...

Și îi povestește bietul, la urmă i-l rógă, iar fiscal-cumnat îi dă următorul sfat:

— Veđi mă omule, tu mai ești dator încă domnului avocat cu 20 fl., ai o colibă acasă, eu îți voi mijloci un împrumut de 40 fl. dela »Bihoreana« pe intabulație, din acestia se vor detrage interesele și spesele de intabulație, notar public, talmaciú, etc. cam vr'o 20 fl., iar cu restul vei plăti măriei sale datoria ta și pacea e gata.

— Dómne alduiește-l pe măria-sa că bun e la suflet!...

Preste o lună coliba e intabulată și preste un an vëndută cu doba și... pacea e gata.

Iar cel biet țeran, care a avut norocirea de a ajunge în aceste ghiare domnești blastemă momentul când a dat mai ăntăiu față cu »măriile lor« și mulțumește lui Dumneđeu că a putut scăpa barem cu straița 'n grumaz din ghiarcele acestor aristocrați.

De acestea casuri zeci și sute și apoi să te mai miri că bietul țeran în desperarea sa mai dică să-l ferească Dumneđeu de domn român?

*

Iar voi, debili muritori ai Orăđii mari, închinați-vé înaintea acestor căpetenii și laudați pe Domnul în strune și 'n organe, că v'a învrednicit a putea sta într'un oraș cu acești mari »naționaliști«, cu acești bărbați epocali, cu aceste fenomenale greotăți de creeri; laudați pe Domnul și-i mulțumiți că v'a învrednicit să-i puteți cunoște și astfel să vă puteți — *feri de ei*.

M. S.

Partea seriósă.

A v i s!

Aducem la cunoștința cititorilor »Vulturului« că distinsul nostru prietin d-l *Dr. Coriolan Meseșian* și-a deschis cancelaria advocațială în *Șimleul Silvaniei (Szilágy Somlyó)*.

Trimițendu-i și pe astă cale felicitările noastre sincere îi dorim sprijinul tuturor românilor din părțile acele.

Red. »Vulturului«.

Posta Redacției.

Avis. Aducem la cunoștința celor interesați că tóte clișeurile ilustrațiilor, tablourilor și caricaturilor apărute în revista noastră se pot cumpăra cu prețuri foarte avantajóse. La cumpărări mai mari rabat. A se adresa la: Administrația »Vulturului«.

P. P. (G.). Dacă dorești a te încuscri cu deșița Fortuna, atuncí i-ți recomandăm a te pune necodiționat în legătură cu banchirul *A. Gaedicke* din Budapesta (Kossuth Lajos u. nr. 17.) care decând s'a introdus și la noi *loteria de clasă* a avut dintre toți liferanții

losurilor acestei loterii cele mai splendide succese, așa, că până acuma $\frac{3}{4}$ din câștigurile principale tot cu losurile cumpărate dela această firmă s'au câștigat. Dar și e una dintre cele mai culante și cele mai prompte firme. N'ar strica, dacă toți abonenții noștri — căroră noi numai bine le dorim — ar încerca să comande fiecare barem un singur los și suntem aprópe siguri că se vor afla dintre ei cari în urma acestui îndemn s'au fericit. Dealtmintrelea te rugăm să cetești anunțul publicat pe pagina ultimă al acestui număr de unde se pot vedea și condițiunile de plată. O simplă corespondență la adresa de mai sus e de ajuns ca imediat să ți-se trimită losul. Salutare și mult noroc!

Nuțu. Ce face manuscrisul d-tale? E bine, dar móre de dorul d'a te revedea. Nicî chiar în fóie n'a voit să între. Revederea o mijlocim bucuros în schimbul unei minimale sume de 10 cr. — porto. —

Clnb. ? 13; ut §; —

Don Ramiro. Mulțumită pentru salutare. Adresa am îndreptat-o. Ai primit numărul? Snóva era culeasă deja pentru numărul trecut dar n'a încăput. Salutare.

Gyurca. Comunică-mi, te rog, adresa-ți. Am să-ți comunic multe. Cum veđi deja din numărul de față ceva s'a făcut. — În numărul viitor o să încep o serie mai lungă: »Scene și tipuri naționale din Oradea-Mare« — aștept numai niște deseme din Pesta. Ce mai faci?

Arad. În forma trimisă — nu. Schimbată? Acum n'avem vreme s'o facem. De altmintenî încă nu e actuală. Mai așteaptă câtă-va vreme. Cele trimise le-ai primit?

Brutus. (București). Et tui filii, Brutus? — S'a sfîrșit cu lumea! Până și Brutus face poezii! O tempora o mores... Quosque tandem? — Caeterum censeo... E, că știm și noi latinește?

Sandu (B.) Nu te mai înțeleg nicî pe tine. Ce-î pricina tăcerii tale? — Te rog răspunde-mi cât mai curînd.

Iunius (Năsăud.) Cređi? Ar fi pripit. Mulțumită și salutare.

X. (O. M.) Te mirî că »șogoru« respectivului nă-a retrimis fóia? Mirarea n'are loc, așa' s »naționaliști« noștri de aici! Se girează de naționaliști numai ca poporul cu pîrile sale să vină la ei... »Măăi, haid' să nye ducem la hăla ca di pe hăla scriu ușagurile că e bun român« î-și đic sermanii țeranî nepricepători... Dar la adecă în ce conzistă bunul lor »românism«? Că abonează foî politice? Ei, dar le abonează numai în nădejda că foile o să menageză »abonenții« lor... Că sprijinesc literatura română? Dar știi că aici în vestitul centru de mișcare națională nu poți da de un singur exemplar din »Biografia lui Iancu«, o carte ce se vinde în folosul unui fond d'a se înființa? În sprijinirea întreprinderilor sociale? Adu-ți aminte de cele petrecute mai lunile trecute, când era să se zădărniciască întreprinderea tinerimii numai fiind-că președinte a fost altul... În sprijinirea și propagarea sociabilității? Gândește-te la »Scrisori din Bihor« ale anonimului *Recensor*, acele încercări stilare de dubioasă proveniență în cari în mod copilăresc un tiner anonim voia să dăscăliască pe niște bărbați, cari în tóte privințele stau mai pre sus de sërmanul recensor, care n'avu nicî chiar curajul să-și pună numele sub ocupația sa stilistică... S'au póte consideră de »românism« să-și pună numele pe firme în limba maghiară, cu accentele limbii

maghiare? ... Nu spun asta fiind-că ar fi dóră o »tradare națională« dar faimoșii »naționaliști« ar trebui să înțeleagă că așa ceva nu-î compatibil cu ideile de »imaculată politică națională« profesate de ei... De altmintenî să nu cređi, că scriem aste pentru numărul retrimis — o prevădusem deja la apariție. — Salutare și voie bună!

Vasile. De și recomândăm cetitorilor noștri banca anunțată la pagina ultimă a foii nóstre, ca una dintre cele mai culante, totuși nu putem întrelasa a nu aminti la acest loc firma lui *Kiss Dávid* din *Oradea-Mare* care așiderea se ocupă cu vinderea losurilor pentru loteria de clasă, tot pe lângă condițiunile espuse în anunțul băncei din Budapesta. Pentru publicul din Bihor e mai rentabil a-și face comandele de la această firmă, fiind mai aprópe și fórté solidă. Cu ocasiunea jocului trecut câștigul de 400000 de coróne l-au câștigat d-nii Dr. Terner medic în Oradea, contabilul Hirschl și un mașinist tot de aici cu losul cumpărat dela firma Kiss Dávid, afară de acest mare câștig norocosul Kiss la tot jocul plătește sute de mi și mai norocoșilor seî cumpărători de losuri. Comandele sunt a se adresa lui *Kiss Dávid* (Nagyvárad), care apoi le efeptuește momentan și cu cea mai mare promptitudine. — Trimite decî paralele și în 3—4 đile ai losul la mână. Î-ți dorim un câștig mare ca să poți esclama preste puțină vreme: Dómne ajută-î »Vulturului«, că prin el am devenit bogat și fericit. — Servus!

Sinodalnicul. De amicii noștri Dr. G. și Dr. T. Popescu nu ne mirăm că au căđut la alegerile de deputați sinodalî, fiindcă ei nu au ținut cu P. S. S. episcopul Goldiș, dar ne mirăm că a căđut șefredactorul nostru care așa să țină sárăcia cu el cum a ținut el cu P. S. S. Goldiș și care atâtea necazuri se îndure câte voturi a dat orî a câștigat P. S. Sale d-nului episcop Goldiș. Unica mângăiere numai, că și Dr. Aurel Lázár a ținut cu P. S. Sa și totuși a căđut. Frumósă recompensă. — Salutare!

„VICTORIA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII.

Sediul: Arad, casa proprie, calea Archiducele Iosif nr. 2

Intemeiată la 1887,

Capital de acții: **fl. 300.000** Fond de rezervă **fl. 100000**

Depuneri **fl. 1.000.000.** Circulația anuală **fl. 15.000.000.**

Primește depuneri spre fructificare, după care solvește 5% interese fără pîrvire la terminul de abdicere.

Darea de venit după interese încă o solvește institutul separat.

După starea cassei, depuneri până la **fl. 1000** se restituiesc indată la prezentarea libelului fără abdicere.

Depuneri se pot face și prin poștă și se efectuesc momentan după sosirea comandi

Direcțiunea institutului.

MARE PRĂVĂLIE

de spîterii, delicatose și vinuri:

IOAN KÁDÁR ÎN ORADEA-MARE (Nagyvárad). BODEGĂ ȘI HALĂ DE LAPTE, STR. ÁLDÁS. CAFEA PRĂJITĂ!

Țilnic prăjire nouă! Numai soîri gustose! *Maî efină și practică decît prăjirea de casă.*

CAFEA de Java, mocca și surinam amestecate	1 chil 2 fl. 20 cr.
» de Java, mocca și cuba amestecate	1 chil 2 » — —
» de Java, moca, și cuba amestecate	1 chil 1 » 90 —
» de Java și portorico amestecate	1 chil 1 » 80 —
» de Portorico și Santos amestecate	1 chil 1 » 60 —
» de Marocco măcinată	1 chil 1 » 48 —

Cafea neprăjită dela 1 fl. 10 cr. — 2 fl. 24 cr. un chil.

Țilnic unt próspect!

Póme sudice.

Telefon propriu.

Recomand maî departe:

Lac de ederă și de spirt din cele maî bune fabrice. — Colori de oleu și Polysulfín pentru spălat

Rugând prețiosul sprijin al M. On public român rêmân

Cu deosebită stimă **IOAN KÁDÁR.**

Banca A. GAEDICKE, BUDAPESTA (IV., Kossuth Lajos-utca 17.)

Consemnarea tuturor celor 50000 câștiguri

Cel mai mare câștig în cel mai favorabil cas

1,000.000 coróne.

		Coróne
În bani gata.	1 Premiü cu	600000
	1 câștig à	400000
	1 » »	200000
	2 » »	100000
	1 » »	90000
	1 » »	80000
	1 » »	70000
	2 » »	60000
	1 » »	40000
	5 » »	30000
	1 » »	25000
	7 » »	20000
	3 » »	15000
	31 » »	10000
	67 » »	5000
	3 » »	3000
	432 » »	2000
	763 » »	1000
	1238 » »	500
	90 » »	300
31700 » »	200	
3900 » »	170	
4900 » »	130	
50 » »	100	
3900 » »	80	
2900 » »	40	
50.000	13,160.000	

SĂ AJUTĂM NOROCULUI!

Deja mulți s'au fericit

prin cumperarea unui los dela noi!

Loteria cea mai bogată în sance este *loteria de classă* privilegiată reg. ung., care va începe în curênd iarăși. Din

100.000 losuri vor fi trase 50.000

câștiguri, așadară jumătate sunt câștiguri, din tóte losurile, precum se vede și din lista de câștiguri alăturată, nici o loterie din altă țeară nu are în raport cu aceasta așa câștiguri considerabile.

Cel mai mare câștig în cazul cel mai norocos este

Un milion coróne.

Cu totul vin treispredece milióne 160.000 coróne la tragere. Tótă întreprinderea stă sub supravegherea statului.

Contribuția pentru losurile originale pentru clasă primă conform planului este:

pentru o optime	($\frac{1}{8}$)	fl. —.75 sau C. 1.50
» un pătrar	($\frac{1}{4}$)	» 1.50 » » 3.—
» o jumătate	($\frac{1}{2}$)	» 3.— » » 6.—
» un întreg	($\frac{1}{1}$)	» 6.— » » 12.—

și se trimit cu rambursă sau trimițându-se prețul lor anticipativ. Planuri oficióse gratuit. Comande pentru losuri originale rugăm a trimite direct până în

15 mai a. c.

La banca **A. GAEDICKE, BUDAPESTA** (IV., Kossuth Lajos-u. 17.)

Cele mai multe și cele mai mari câștiguri am solvit noi prea stimărilor nostri clienți și anume în timp scurt preste 6 milióne coróne.